

האוניברסיטה העברית בירושלים

**דוחות כספיים
לשנה שהסתיימה ביום
30 בספטמבר 2018**

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	מאזנים
4	דוחות על הפעילויות
5-6	דוחות על השינויים בנכסים נטו
7-8	דוחות על תזרימי המזומנים
9-33	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
רחוב הרטום 8, הר חוצבים
תא דואר 212
ירושלים 9100102
02 531 2000

דוח רואי החשבון המבקרים לחבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית בירושלים

ביקרנו את המאזן המצורף של האוניברסיטה העברית בירושלים (להלן - "האוניברסיטה") (תאגיד לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958) ליום 30 בספטמבר 2018 ואת הדוח על הפעילויות, הדוח על השינויים בנכסים נטו והדוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה באותו תאריך. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הועד המנהל וההנהלה של האוניברסיטה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

הדוחות הכספיים של האוניברסיטה ליום 30 בספטמבר 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך בוקרו על ידי רואי חשבון מבקרים אחרים אשר חוות דעתם עליהם, מיום 8 באפריל הייתה בלתי מסויגת.

לא ביקרנו את המידע הכספי מתוך הדוחות הכספיים של חברות המוצגות על בסיס שווי מאזני, אשר ההשקעה בהן ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה לסך של 62,231 אלפי ש"ח, ואשר חלק האוניברסיטה ברווחי החברות הנ"ל לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם לסך של 4,752 אלפי ש"ח. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים אלה שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשלי"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הנהלת האוניברסיטה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל דוחות רואי חשבון מבקרים אחרים, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של האוניברסיטה ליום 30 בספטמבר 2018 ואת תוצאות הפעילות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של האוניברסיטה לשנה שהסתיימה באותו תאריך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב ל:

- א. ביאור 1 וביאור 14 ב'דבר הסכם שנחתם בין האוניברסיטה וות"ת במטרה להבטיח איזון תקציבי שיאפשר יציבות פיננסית לטווח ארוך.
- ב. ביאור 14 א' בדבר תביעות אשר לא ניתן להעריך את השפעתן בשלב זה.

סומך חייקין
רואי חשבון

10 במרס 2019

מאזנים

30 בספטמבר 2017*	30 בספטמבר 2018	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			נכסים
			רכוש שוטף
65,829	120,966		מזומנים ושווי מזומנים
262,453	209,253		פקדונות ויתרות בבנקים
99,044	77,468		אגודות הידידים
216,320	170,405	6	מענקים והוצאות הניתנים להחזר
89,546	36,398	8	הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)
53,523	76,522		חייבים בגין בנייה
184,509	214,903	7	חייבים ויתרות חובה
1,492	1,318		מלאי
<u>972,716</u>	<u>907,233</u>		
166,576	156,360	4	השקעות ויתרות חובה לזמן ארוך
1,356,284	1,477,463	5	השקעות בתאגידים מוחזקים ואחרות
			השקעות בניירות ערך ופיקדונות
<u>1,522,860</u>	<u>1,633,823</u>		
<u>6,927,706</u>	<u>6,977,222</u>	9	רכוש קבוע, נטו
46,472	47,157		מזומנים והשקעות המיועדים לרכוש קבוע
<u>300,091</u>	<u>290,402</u>	10	נדל"ן להשקעה, נטו
<u>9,769,845</u>	<u>9,855,837</u>		סך הכל נכסים

* סווג מחדש (ראה באור 2טז').

30 בספטמבר 2017*	30 בספטמבר 2018	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			התחייבויות
			התחייבויות שוטפות
143,978	146,311		עובדים ומוסדות עבור ניכויים
91,043	69,233		ספקים ונותני שירותים
59,422	74,594	11	זכאים ויתרות זכות
84,412	70,587		שכר לימוד מראש
272,138	274,464	13	חלויות שוטפות בגין פנסיה תקציבית, נטו
138,634	147,143		הפרשות אחרות
<u>789,627</u>	<u>782,332</u>		
			התחייבויות לזמן ארוך
4,893,753	4,980,898	13	התחייבויות בשל זכויות לעובדים
162,437	165,320		פקדונות אגודת ידדים ואחרים
3,406	3,364		התחייבות לתשלום אנונה
<u>5,059,596</u>	<u>5,149,582</u>		
		14	התחייבויות תלויות והתקשרויות
			נכסים נטו
			נכסים נטו (גרעון בנכסים נטו) שלא קיימת לגביהם הגבלה
(750,416)	(545,416)		שלא יועדו על ידי האוניברסיטה
198,503	10,758	12א	שיועדו על ידי האוניברסיטה
(5,165,891)	(5,255,362)		בגין עתודות לזכויות עובדים
6,927,706	6,977,222		ששימשו לרכוש קבוע
<u>1,209,902</u>	<u>1,187,202</u>		
		12ב	נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית
1,021,357	1,040,476		מחקרים ופרוייקטים מיוחדים
46,472	47,157		השקעות ברכוש קבוע
(134,271)	(93,381)		גרעון בקרנות הצמיתות
18,975	2,766		חלק האוניברסיטה בנכסים נטו של תאגידים מוחזקים
<u>952,533</u>	<u>997,018</u>		
			נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה
1,658,181	1,680,286		קרנות צמיתות
61,537	59,417		קרנות אחרות
38,469	-		חלק האוניברסיטה בנכסים נטו של תאגידים מוחזקים
<u>1,758,187</u>	<u>1,739,703</u>		
<u>3,920,622</u>	<u>3,923,923</u>		
<u>9,769,845</u>	<u>9,855,837</u>		
			סה"כ נכסים נטו
			סך הכל התחייבויות ונכסים נטו

פרופ' א. כהן, נשיא

מ. דיין, יו"ר ועדת מאזן

מ. בינג, סמנכ"ל כספים

י. פרנקל, סגן נשיא ומנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים

80/3/2019

* סווג מחדש (ראה באור 2טז).
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		באור	
2017*	2018		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
מחזור הפעילויות			
1,242,988	1,299,020	15	הקצבות מהוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)
126,771	136,566	16	תרומות מאגודות הידידים ואחרים
272,078	275,548	17	הכנסות מסטודנטים
			הכנסות מתמלוגים ורשיונות, ביצוע
35,180	6,570		מחקרים ומתן שירותים
154,766	165,283		הכנסות אחרות
733,924	737,740		סכומים ששוחררו מנכסים נטו שהוגבלו לפעילויות
2,565,707	2,620,727		
עלות הפעילויות			
1,759,103	1,763,526	18	הוראה ומחקר ושירותי עזר
200,751	200,980	19	שירותים ומלגות לסטודנטים
443,121	142,301	13	הוצאות בגין פנסיה תקציבית
78,525	89,295	13	עדכון עתודות לזכויות עובדים והפרשות אחרות
127,961	148,831		הוצאות פחת והפחתות
49,485	57,752	20	הוצאות ישירות אחרות
2,658,946	2,402,685		
(93,239)	218,042		הכנסות (הוצאות) נטו מפעילויות
103,239	103,158	22	הוצאות הנהלה וכלליות
30,611	39,822		הוצאות גיוס תרומות
24,583	24,816		הוצאות פרסום ושיווק
158,433	167,796		
(251,672)	50,246		הכנסות (הוצאות) נטו לפני מימון
(248,207)	(189,816)	23	הוצאות מימון, נטו
(499,879)	(139,570)		הוצאות נטו לאחר מימון
60,919	(85,210)	13, ג', 12א'	הכנסות (הוצאות) בגין שנים קודמות
3,500	-		רווח הון מממוש נדל"ן להשקעה
(9,393)	(2,529)		חלק בהוצאות רגילות נטו של תאגידים מוחזקים
(444,853)	(227,309)		גרעון לשנה

* סווג מחדש (ראה באור 2טז').

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוחות על השינויים בנכסים נטו (גרעון בנכסים נטו)

שקיימת לגביהם הגבלה קבועה				שקיימת לגביהם הגבלה זמנית				שלא קיימת לגביהם הגבלה						
סה"כ	סה"כ	חלק בתאגידים מוחזקים	הקרנות הצמיתות (כולל קרנות אחרות)	סה"כ	חלק בתאגידים מוחזקים	גירעון בקרנות הצמיתות אלפי ש"ח	השקעות ברבוב קבוע	מחקרים ופרוייקטים מיוחדים	סה"כ	שימוש לרבוש קבוע	בגין עתודות לזכויות עובדים	שימוש לפעילות		
												שיועדו על ידי האוניברסיטה	לא יועדו על ידי האוניברסיטה	
3,920,622	1,758,187	38,469	1,719,718	952,533	18,975	(134,271)	46,472	1,021,357	1,209,902	6,927,706	(5,165,891)	198,503	(750,416)	יתרה ליום 1 באוקטובר 2017
238,317	27,335	-	27,335	210,982	-	-	38,298	172,684	-	-	-	-	-	תוספות במהלך השנה האקדמית 2018
14,005	-	-	-	14,005	-	7,722	3,886	2,397	-	-	-	-	-	תרומות
631,732	-	-	-	631,732	-	21,290	38,691	571,751	-	-	-	-	-	הקצבות מהוועדה לתכנון ותקצוב
100,427	473	-	473	99,954	-	99,954	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות אחרות
(54,678)	(38,469)	(38,469)	-	(16,209)	(16,209)	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות מהשקעות של הקרנות הצמיתות
46,441	-	-	-	-	-	-	-	-	46,441	-	46,441	-	-	חלק האוניברסיטה בשינויים הונניים של תאגידים מוחזקים
(227,309)	-	-	-	-	-	-	-	-	(227,309)	-	-	-	-	מדידה מחדש של ההתחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת
(20,111)	-	-	-	(20,111)	-	(20,111)	-	-	-	-	-	-	-	גריעות במהלך השנה האקדמית 2018
(604,135)	-	-	-	(604,135)	-	-	-	(604,135)	-	-	-	-	-	גירעון לשנה
(113,494)	-	-	-	(113,494)	-	(16,675)	-	(96,819)	-	-	-	-	-	סכומים ששוחררו למחקר ופרוייקטים מיוחדים
-	-	-	-	(158,168)	-	-	(84,280)	(73,888)	158,168	158,168	-	-	-	סכומים ששוחררו לתקורות
(18,900)	-	-	-	(18,900)	-	(18,900)	-	-	-	(139,390)	-	-	139,390	סכומים ששוחררו מהגבלה לרכוש קבוע
-	(14,173)	-	(14,173)	14,173	-	(25,281)	3,833	35,621	-	-	-	-	-	סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות פחת
(294)	(294)	-	(294)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהוקצו לשוחררים ואחרים
11,300	6,644	-	6,644	4,656	-	(7,109)	257	11,508	-	-	-	-	-	סכומים שהוקצו לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית או קבועה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמת קרנות ארנונה הפרשי שער והצמדה, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(135,912)	-	135,912	העברת סכומים שלא קיימת לגביהם הגבלה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(187,745)	187,745	סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות בגין עדכון עתודות לזכויות עובדים בעת פרישה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,738	-	-	(30,738)	סכומים שהועברו לפעילות אקדמית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהועברו לרכישת רכוש קבוע
3,923,923	1,739,703	-	1,739,703	997,018	2,766	(93,381)	47,157	1,040,476	1,187,202	6,977,222	(5,255,362)	10,758	(545,416)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

האוניברסיטה העברית בירושלים

דוחות על השינויים בנכסים נטו (גרעון בנכסים נטו)

שקימת לגביהם הגבלה קבועה				שקימת לגביהם הגבלה זמנית				שלא קיימת לגביהם הגבלה						
סה"כ	סה"כ	חלק בתאגידים מוחזקים	הקרנות הצמיתות (כולל קרנות אחרות)	סה"כ	חלק בתאגידים מוחזקים	גירעון בקרנות הצמיתות אלפי ש"ח	השקעות ברכוש קבוע	מחקרים ומרוקטים מיוחדים	סה"כ	שימוש לרכוש קבוע	בנין עתודות לזכויות עובדים	שימוש לפעילות		
												שיועדו על ידי האוניברסיטה	לא יועדו על ידי האוניברסיטה	
4,139,973	1,703,664	27,676	1,675,988	979,350	21,748	(190,981)	99,367	1,049,216	1,456,959	6,833,955	(4,680,555)	130,326	(826,767)	יתרה ליום 1 באוקטובר 2016
289,991	87,194	-	87,194	202,797	-	-	36,913	165,884	-	-	-	-	-	תוספות במהלך השנה האקדמית 2017
18,195	-	-	-	18,195	-	8,045	5,772	4,378	-	-	-	-	-	תרומות
(621)	-	-	-	(621)	-	-	-	(621)	-	-	-	-	-	הקצבות מהוועדה לתכנון ותקצוב
564,153	-	-	564,153	-	24,756	28,553	510,844	-	-	-	-	-	-	הכנסות מסטודנטים
80,066	437	-	437	79,629	-	79,629	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות אחרות
53,355	-	-	53,355	-	-	-	53,355	-	-	-	-	-	-	הכנסות מהשקעות של הקרנות הצמיתות
11,241	10,793	10,793	-	(2,773)	(2,773)	-	-	-	3,221	-	-	-	3,221	שינוי במענקים והוצאות הניתנים לחוזר חלק האוניברסיטה בשינויים הונויים של תאגידים מוחזקים
(444,853)	-	-	-	-	-	-	-	-	(444,853)	-	-	-	(444,853)	גריעות במהלך השנה האקדמית 2017
(13,879)	-	-	-	(13,879)	-	(13,879)	-	-	-	-	-	-	-	גירעון לשנה
(617,503)	-	-	(617,503)	-	-	-	-	(617,503)	-	-	-	-	-	סכומים ששוחררו למחקר ופרייקטים מיוחדים
(102,542)	-	-	(102,542)	-	(17,224)	-	-	(85,318)	-	-	-	-	-	סכומים ששוחררו לתקורות
-	-	-	(194,575)	-	-	(124,437)	(70,138)	194,575	194,575	-	-	-	-	סכומים ששוחררו מהגבלה לרכוש קבוע
(22,670)	-	-	-	(22,670)	-	(22,670)	-	-	(118,521)	-	-	-	118,521	סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות פחת
-	(30,548)	-	(30,548)	30,548	-	(15,415)	-	45,963	-	-	-	-	-	סכומים שהוקצו לשוחררים ואחרים
(265)	(265)	-	(265)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהוקצו לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית או קבועה
(34,019)	(13,088)	-	(13,088)	(20,931)	-	13,468	304	(34,703)	-	-	-	-	-	התאמת קרנות ארנונה הפרשי שער והצמדה, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(485,336)	-	485,336	העברת סכומים שלא קיימת לגביהם הגבלה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68,177	(68,177)	סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות בגין עדכון עתודות לזכויות עובדים בעת פרישה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,697	-	-	(17,697)	סכומים שהועברו לפעילות אקדמית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהועברו לרכישת רכוש קבוע
3,920,622	1,758,187	38,469	1,719,718	952,533	18,975	(134,271)	46,472	1,021,357	1,209,902	6,927,706	(5,165,891)	198,503	(750,416)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2017*	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(444,853)	(227,309)	גרעון לשנה
557,079	316,739	התאמות הדרושות להצגת המזומנים מפעילות שוטפת (א)
112,226	89,430	מזומנים נטו שנבעו לפעילות שוטפת
		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
3,618	611	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(212,272)	(188,906)	רכישת רכוש קבוע
(519)	(363)	רכישת נדל"ן להשקעה
52,895	(685)	שינוי במזומנים והשקעות המיועדים לרכוש קבוע
(175,679)	24,153	השקעות בפיקדונות וניירות ערך, נטו
-	(46,991)	השקעה בתאגידים מוחזקים
(331,957)	(212,181)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(318)	-	פירעון אשראי לזמן ארוך מתאגיד בנקאי
41,573	150,889	סכומים שנזקפו לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית, נטו
87,194	27,335	סכומים שנזקפו לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי קבוע
(557)	(336)	שינוי בהתחייבות לתשלום אנונה
127,892	177,888	מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
(91,839)	55,137	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
157,668	65,829	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
65,829	120,966	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

* סווג מחדש (ראה באור 2טז').

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2017*	2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

(א) התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הוצאות (הכנסות) שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:

2017*	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
127,961	148,831	פחת והפחתות
(34,019)	11,300	הוצאות הפרשי שער שיוחסו לנכסים נטו בהגבלה
(3,500)	-	רווח הון מממוש נדליין להשקעה
9,393	2,529	חלק האוניברסיטה בהוצאות רגילות נטו של תאגידים מוחזקים
		שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
35,209	21,576	קיטון ביתרת אגודות הידידים
(27,352)	59,431	קיטון (גידול) ביתרת הוועדה לתכנון ותקצוב
(44,572)	(30,394)	גידול בחייבים ויתרות חובה
(7,485)	(22,999)	גידול בחייבים בגין בנייה
(245)	174	קיטון (גידול) במלאי
(5,386)	2,333	גידול (קיטון) בעובדים ומוסדות עבור ניכויים
32,394	(21,810)	גידול (קיטון) בספקים ונותני שירותים
15,343	15,172	גידול (קיטון) בזכאים ויתרות זכות
1,190	(13,825)	גידול (קיטון) בהכנסות שכר לימוד מראש
(27,188)	8,509	גידול (קיטון) בהפרשות אחרות
485,336	135,912	גידול בהתחייבויות בשל זכויות לעובדים
557,079	316,739	

(ב) מידע בדבר פעולות השקעה ומימון שאינן כרוכות בתזרים מזומנים

118	-	חייבים בגין מכירת נכסי דלא נידי
-----	---	---------------------------------

* סווג מחדש (ראה באור 2טז').

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

- א. האוניברסיטה העברית בירושלים (להלן - "האוניברסיטה") הינה תאגיד מכוח חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958. האוניברסיטה החלה לפעול ביום 1 באפריל 1925 על הר הצופים בירושלים. האוניברסיטה היא מוסד להשכלה גבוהה המשלב פעילויות הוראה ומחקר ופועלת בשישה קמפוסים בירושלים ומחוץ לה.
- ב. האוניברסיטה פועלת כמוסד ציבורי בהתאם לסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה ולעניין חוק מס ערך מוסף, ומוכרת כ"מוסד ציבורי" לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה.
- ג. בחודש פברואר 2018 נחתם הסכם בין האוניברסיטה לות"ת במטרה להבטיח איזון תקציבי שיאפשר יציבות פיננסית בטווח הארוך. להרחבה ראה באור 14ב'.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה

תאגיד כלול/תאגיד מוחזק - תאגיד בו יש לאוניברסיטה שליטה כהגדרת גילוי דעת 57 של לשכת רואי חשבון בישראל או השפעה מהותית על מדיניותו הכספית והתפעולית ושהשקעת האוניברסיטה בו כלולה על בסיס השווי המאזני. החל משנת תשע"ח, האוניברסיטה אינה מאחדת את הדוחות הכספיים של התאגידים המוחזקים מחוסר מהותיות.

ב. חשבונאות למוסד ללא כוונת רווח

החל מ-1 באוקטובר 2016 האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 9, *דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה* (להלן: "תקן 9") של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

ג. נכסים נטו

הנכסים נטו חולקו לקבוצות בהתאם להגבלת השימוש בהם.

"נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני"

קיימות התניות של התורמים לגבי השימוש בתרומות. בעת השימוש למטרות שלשמן נועדו, משוחררים הכספים ומוצגים בדוח על הפעילויות. קרנות אלו כוללות קרנות למחקרים ופרויקטים מיוחדים וקרנות לפיתוח. מענקים מיועדים שנתקבלו בתקופת הדוח נזקפו לדוח על הפעילויות במקביל להוצאות העלויות שלשמן יועדו. הסכומים שהוכרו כהכנסה בתקופת הדוח סווגו כ"סכומים ששוחררו מנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה" בדוח על הפעילויות. יתרת המענקים העומדת לניצול בשנה הבאה סווגה כ"נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני".

"נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי קבוע"

כוללים קרנות צמיתות שנוצרו בעיקרן מתרומות ואשר בהתאם לתנאי התרומה, ניתן להשתמש בפירות התרומות בלבד לקיום הפעילויות לשמן הוקמו הקרנות.

"נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה"

אותו חלק של הנכסים נטו שלא מוטלת על השימוש בו הגבלה כלשהי מצד התורמים. מתוך נכסים נטו אלו הופרדו סכומים שהועברו לכיסוי רכישות של רכוש קבוע וסכומים בגין עתודות לזכויות עובדים.

"נכסים נטו שיועדו על ידי האוניברסיטה"

כוללים נכסים נטו שלא הוגבלו על ידי צדדים שלישיים, אך יועדו על ידי הנהלת האוניברסיטה לצרכים מיוחדים. נכסים אלו כוללים עודפי הכנסות ממעונות כפר הסטודנטים אשר יועדו עבור קרן תחזוקה לטובת מעונות כפר הסטודנטים.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ד. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים פיקדונות לזמן קצר בבנקים שהתקופה עד למועד פדיונם, בעת ההשקעה בהם, לא עלתה על שלושה חודשים.

ה. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות אשר לדעת הנהלת האוניברסיטה גבייתם מוטלת בספק. יתרות חייבים בגין שכר לימוד מסטודנטים, אגודות הידידים, מענקים והוצאות הניתנים להחזר, חייבים בגין בנייה וכיו"ב, מוצגות בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.

ו. השקעות בניירות ערך סחירים ונלוות

(1) ניירות ערך סחירים

ניירות ערך סחירים המהווים השקעה שוטפת, מוצגים על בסיס שווי המימוש בבורסה לתאריך המאזן. השינויים בערכם של ניירות הערך נזקפים לדוח על הפעילויות. ניירות ערך סחירים שהם השקעת קבע מוצגים לפי העלות (לגבי אגרות חוב - בתוספת הריבית שנצברה), בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

(2) ניירות ערך שאינם סחירים והשקעות אחרות

ניירות ערך לא סחירים מוצגים לפי העלות (אגרות חוב כוללות ריבית שנצברה), אשר לדעת הנהלת האוניברסיטה אינה עולה על שווי המימוש שלהם.

(3) שטרי הון

שטרי הון מוצגים לפי עלות בתוספת הפרשי שער או הפרשי הצמדה, בהתאם לתנאי השטר.

(4) השקעות אשר מהוות חלק מתיקי השקעות אשר יועדו על ידי תורמים לכיסוי נכסים מוגבלים אינן כלולות במסגרת הנכסים השוטפים של האוניברסיטה ומוצגות כהשקעות לזמן ארוך.

ז. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות 27 בדבר רכוש קבוע אשר קובע כללים להכרה, למדידה של פריטי רכוש קבוע ואת הגילוי הנדרש בגינם החל מה- 1 באוקטובר 2016, מועד היישום של תקן 9. פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר.

במועד המעבר ליישום של תקן 9, בוצעה הערכה מחדש של פריטי מקרקעין ומבנים אשר בבעלות האוניברסיטה לאותו היום, על פי שוים ההוגן. החל ממועד זה, השווי ההוגן מהווה עלות הנכס ומופחת על פני אורך החיים השימושים. ראה ביאור 9.

2. פחת

פחת נזקף לדוח על הפעילויות לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

שיעורי הפחת השנתיים הינם:

%

15-20

2

33

כלי רכב

מבנים ושיפורים

מחשוב, תוכנה וציוד מדעי

בנוסף לאמור לעיל, בבעלות האוניברסיטה פריטי אוספים ויצירות אומנות המוצגים בדוחות בערך סמלי.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)**ח. נדל"ן להשקעה**

נדל"ן להשקעה נמדד לפי עלות, לרבות עלויות אשראי מהוונות. העלות כוללת הוצאות שניתן לייחס במישרין לרכישת הנדל"ן להשקעה.

הנדל"ן להשקעה כולל נכסי מקרקעין ומבנים שונים המוחזקים לצורך הפקת תשואה ארוכת טווח מדמי שכירות ומעליית ערך המקרקעין שאינם משמשים את האוניברסיטה לפעילות השוטפת.

ט. ירידת ערך נכסים

האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 15 בדבר ירידת ערך נכסים (להלן: "התקן"). התקן קובע נהלים שעל האוניברסיטה ליישם כדי להבטיח שנכסיה במאזן לא יוצגו בסכום העולה על סכום בר-ההשבה שלהם, שהינו הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין שווי השימוש (הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהשימוש מנכס וממימושו). כמו כן קובע התקן את כללי ההצגה והגילוי לגבי נכסים שחלה ירידה בערכם. כאשר ערכו של נכס במאזן עולה על הסכום בר-ההשבה שלו, האוניברסיטה מכירה בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכו בספרים של הנכס לסכום בר-ההשבה שלו. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

י. קרנות אנונה לעזבונות בחיים

ההתחייבות לתשלומי עזבונות בחיים משקפת את ההתחייבות האקטוארית, בהתבסס על תשלום האנונה הצפוי ושיעור ניכיון של 4.25% במונחים דולרים.

עודף התרומות שהתקבלו על ההתחייבות לתשלום אנונות לעזבונות בחיים מועבר לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה. שינויים בהתחייבות האקטוארית נוקפים לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה.

עם פירעון ההתחייבות, יתרת הקרן נרשמת כהכנסה או נשאת בקרנות הצמיחות, בהתאם להגבלות התורם.

יא. הטבות לעובדים

האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות 39, הטבות עובד (להלן - "תקן 39"), אשר מבוסס על תקן חשבונאות בינלאומי 19 *הטבות עובד* ומחליף את גילויי הדעת 19 ו-20 של לשכת רואי החשבון וקובע את הטיפול החשבונאי לגבי ארבעה סוגים של הטבות עובד: הטבות עובד לזמן קצר, הטבות לאחר סיום העסקה כולל הטבות בגין פיצוי פרישה, הטבות עובד לזמן ארוך והטבות עודפות בגין הפסקת העסקה בנסיבות מיוחדות. התקן יושם ביישום מוקדם בדרך של יישום למפרע בהתאם לתקן חשבונאות מספר 35, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות. ההשפעות העיקריות של התקן הינן: הכרה ברווחים והפסדים אקטואריים ישירות בדוח על השינויים בנכסים נטו, הכרה במחויבות בגין פדיון ימי מחלה ומענק שנים עודפות לפי מודל אקטוארי להבדיל ממודל הסגירה.

1. הטבות לאחר סיום העסקה

באוניברסיטה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בחלקן על ידי הפקדות לחברות ביטוח או לקרנות המנוהלות בידי נאמן, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

(א) תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תוכנית לאחר סיום העסקה, לפיה האוניברסיטה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבות האוניברסיטה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת נוקפת כהוצאה לדוח על הפעילויות בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

(ב) תכניות להטבה מוגדרת

תכנית להטבה מוגדרת הינה תכנית הטבה לאחר סיום העסקה שאינה תכנית להפקדה מוגדרת. מחויבות נטו של האוניברסיטה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שתגיע לעובד בתמורה לשירותיו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)**יא. הטבות לעובדים (המשך)****1. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)****ב) תכניות להטבה מוגדרת (המשך)**

שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל, ושמועד פירעוןן דומה לתנאי המחויבות של האוניברסיטה. החישובים נערכים מידי שנה על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

מדידה מחדש של ההתחייבות, נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים ותשואה על נכסי תוכנית. מדידות מחדש, החל מה - 1 באוקטובר 2017, נזקפות מיידית לנכסים נטו ללא הגבלה בגין עתודות לזכויות עובדים.

כאשר חל שיפור או צמצום בהטבות שמעניקה האוניברסיטה לעובדים, אותו חלק מההטבות המוגדרות המתייחס לשירותי עבר של העובדים או הרווח או ההפסד מהצמצום מוכרים מיידית בדוח על הפעילויות כאשר מתרחש התיקון או הצמצום של התכנית.

האוניברסיטה מכירה ברווח או הפסד מסילוק תכנית להטבה מוגדרת כאשר הסילוק מתרחש. רווחים או הפסדים כאמור הינם ההפרש בין החלק המסולק מתוך הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת במועד הסילוק, לבין מחיר הסילוק, לרבות נכסי תכנית שהועברו.

הטבות בגין פיצויי פיטורין הן הטבות לאחר סיום העסקה בהתאם לחוק הפיצויים או להסכם פיצויים הנוצרות במהלך תקופת השירות של העובד ומבוססות על המשכורת של העובד או על סכום מוגדר. האוניברסיטה בחרה לטפל בהטבות בגין פיצויי פיטורין בהתאם למודל הסגירה, כפי שמאפשר התקן.

האוניברסיטה בחרה לטפל בהטבה בגין פדיון ימי חופשה בהתאם למודל הסגירה, בהתאם להקלה המתאפשרת על פי התקן.

2. הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

המחויבות נטו של האוניברסיטה בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך, שאינן מתייחסות לתכניות הטבה לאחר סיום העסקה, היא בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. סכום הטבות אלו מוכרות לפי ערכן הנוכחי ומנוכה ממנו השווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו. שיעור ההיוון של המחויבות נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל, ושמועד פירעוןן דומה לתנאי המחויבות של האוניברסיטה. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

3. הטבות עובד לטווח קצר

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות (כמו חופשת לידה) - בעת ההיעדרות בפועל. סיווג הטבות לעובדים, לצרכי מדידה, כהטבות לטווח קצר או כהטבות אחרות לטווח ארוך נקבע בהתאם לתחזית האוניברסיטה לסילוק המלא של ההטבות.

4. זכויות שבתון

התחייבות לתשלום דמי שבתון לחברי הסגל האקדמי היא התחייבות מותנית ולא התחייבות המוקנית לעובד, הואיל והיא מתבטלת בעת פרישה מהעבודה באוניברסיטה או בפטירת העובד. מאחר ומטרתו העיקרית של השבתון היא ביצוע פעולות המשמשות לקידום שמה של האוניברסיטה או המביאות לו תועלת אחרת, ההוצאות בגין שבתון אינן נצברות ונרשמות כהוצאה בעת תשלומן.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

י.ב. הכרה בהכנסה

1. הקצבות, תמיכות ומענקים לקבל שהובטחו אך טרם נתקבלו, מוכרות כהכנסות, או כתוספת לנכסים נטו בהגבלה, בהתקיים כל התנאים להלן:

א. המידע הקיים, למועד פרסום הדוחות הכספיים, מעיד כי נוצרה התחייבות בלתי חוזרת של הנותן, הניתנת לאכיפה משפטית והמתייחסת לתקופת הדוח, וגם

ב. מימושה של ההתחייבות שנתקבלה אינו מותנה בקרות אירוע עתידי מסוים.

תרומות ומענקים חד צדדיים שהובטחו אך עדיין לא התקבלו יוכרו ההכנסות או כתוספת לנכסים נטו בהגבלה רק אם נתקבלו בפועל על ידי האוניברסיטה או על ידי נאמן בעבורה, עד למועד אישור הדוחות הכספיים.

2. הכנסות משכר לימוד - בהתאם לשנת הלימודים.

3. הכנסות ממתן שירותים - נזקפות באופן יחסי על פני תקופת ההסכם או עם מתן השירותים באם סבירות זרימתן של ההטבות הכלכליות המיוחסות למתן השירותים הינה ודאית.

י.ג. הוצאות

4. ההוצאות נכללות על בסיס צבירה, לגבי זכויות שבתון ראה סעיף יא' 4.

י.ד. שערי חליפין ובסיס הצמדה

נכסים והתחייבויות הנקובים במטבע חוץ או צמודים אליו מוצגים על פי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל לתאריך המאזן.

יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם לתנאי הצמדת היתרה.

להלן פרטים לגבי שערי חליפין של דולר ארה"ב ולגבי מדד המחירים לצרכן:

מדד ידוע חודש	שער חליפין דולר
ספטמבר*	שקל חדש
(בנקודות)	

ליום 30 בספטמבר

124.68	3.627	2018
123.21	3.529	2017

* על פי בסיס ממוצע שנת 2002.

באחוזים (%)	באחוזים (%)
-------------	-------------

שיעור השינוי

1.2	2.8	2018
0.1	(6.1)	2017

טו. שימוש באומדנים

בעריכת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עלולה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

טז. סווג מחדש

מספרי השוואה מסוימים סווגו מחדש לצורך התאמתם למספרי השנה הנוכחית.

באור 3 - נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה- קרנות צמיתות (כולל קרנות אחרות)

א. הקרנות הצמיתות של האוניברסיטה אשר מבחינה משפטית אינן מהוות ישות משפטית נפרדת, אינן זמינות אלא למטרות עליהן הוסכם עם התורמים.

קרנות אלו מנוהלות ע"י וועדת הקרנות (להלן- "הוועדה").

הרכב הנכסים והתחייבויות של הקרנות הצמיתות כפי שנכללו במאזן האוניברסיטה

<u>30 בספטמבר 2017</u>	<u>30 בספטמבר 2018</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
<u>143,884</u>	<u>81,535</u>	רכוש שוטף- פקדונות ויתרות בבנקים
<u>4,221</u>	<u>3,916</u>	חייבים ויתרות חובה
<u>1,356,284</u>	<u>1,477,463</u>	השקעות לזמן ארוך- השקעות בניירות ערך ופקדונות
<u>214,857</u>	<u>204,374</u>	נדל"ן להשקעה, נטו
<u>2,378</u>	<u>1,660</u>	התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות
<u>162,437</u>	<u>165,320</u>	התחייבויות לזמן ארוך- פקדונות אגודות הידידים ואחרות
<u>3,406</u>	<u>3,364</u>	התחייבות לתשלום אנונה

ב. בהתאם להחלטת הוועדה משנת 2011, האוניברסיטה רשאית למשוך מנכסי הקרנות הצמיתות כספים עד לתקרה של 425 מיליון שקל. תקרת החוב הנ"ל, הכוללת את החוב השוטף והגירעון של הקרנות הצמיתות (להלן- "החוב המשוקלל"), קטנה בהדרגה בהתאם לתוכנית מוסכמת בין הוועדה לאוניברסיטה. במידה והאוניברסיטה תמשוך כספים מעבר לתקרה האמורה, ההקצאה לאוניברסיטה תופחת בגובה משיכת היתר. נכון ל- 30 בספטמבר 2018, תקרת החוב המשוקלל הינה כ- 256 מיליון ש"ח ויתרת החוב המשוקלל הינה כ- 163 מיליון ש"ח.

ג. במסגרת הקרנות הצמיתות ישנן קרנות אשר יעודן ו/או הגבלתן על ידי תורם חיצוני אינן ברורות ויתכן שלא קיימת לגביהן הגבלה. הנהלת האוניברסיטה בליווי יועציה המשפטיים מבצעת בחינה מעמיקה של קרנות אלו ובסיומה, קרנות שאין לגביהן הגבלה, ישוחררו. בנוסף, הקרנות הצמיתות כוללות קרנות בגין עודפי מחקר כקרנות מתכלות בסך כ- 10 מיליון ש"ח.

באור 4 - השקעות בתאגידים מוחזקים ואחרות (המשך)

- (1) השקעות בתאגידים אשר לאוניברסיטה קיימת שליטה בהן כלולות בדוחותיה הכספיים לפי שיטת השווי המאזני, בהתאם לכללים שנקבעו בגילוי דעת 68 של לשכת רואי החשבון, על כל תיקוניו. האוניברסיטה אינה מאחדת בדוחותיה הכספיים את הדוחות הכספיים של אותם תאגידים מוחזקים מחוסר מהותיות.
- (2) האוניברסיטה מחזיקה בתאגיד זה בשיעור שאינו מעניק לה שליטה. ההשקעה בתאגיד זה מוצגת לפי שיטת השווי המאזני, בהתאם לכללים שנקבעו בגילוי דעת 68 של לשכת רואי החשבון, על כל תיקוניו.
- (3) האוניברסיטה קשורה, במישרין או בעקיפין, בעמותות וחברות לתועלת הציבור שבהן אין לאוניברסיטה חלק ברווחים.

באור 5 - השקעות בניירות ערך ופיקדונות

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
792,759	823,815
33,570	31,605
54,402	83,022
923	467
272,207	308,814
158,360	161,188
37,332	61,938
6,731	6,614
1,356,284	1,477,463

ניירות ערך סחירים
 פקדונות בתאגידים בנקאיים
 איגרות חוב של מדינת ישראל
 שטרי הון
 אגרות חוב מוחזקות עד לפדיון
 השקעות של השוחרים הקנדיים וקרן לידי דיוויס
 השקעות בקרנות הון סיכון
 השקעות אחרות

באור 6 - מענקים והוצאות הניתנים להחזר

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
147,678	143,033
68,642	27,372
216,320	170,405

תוכניות מחקר
 פרויקטים מיוחדים

באור 7 - חייבים ויתרות חובה

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
136,536	143,806
21,495	21,872
5,697	29,488
10,381	12,222
10,400	7,515
184,509	214,903

חברות ומוסדות (כולל צדדים קשורים)
 הוצאות מראש
 הכנסות לקבל
 כרטיסי אשראי
 אחרים

באור 8 - הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
62,194	(38,973)
1,214,755	1,506,259
385,600	347,634
(1,701,522)	(1,797,522)
(38,973)	17,398
128,519	-
-	19,000
89,546	36,398

יתרה לתחילת השנה לפי אישור ות"ת
 הקצבות שוטפות
 הקצבות לכיסוי תשלומי פנסיה תקציבית
 בניכוי - תשלומים שהתקבלו במהלך השנה

יתרה לסוף השנה לפי אישור ות"ת

השתתפויות נוספות מות"ת בגין תשע"ז שאושרו לאחר
 תאריך המאזן

איזון פיננסי תשע"ח בהתאם להסכם

באור 9 - רכוש קבוע, נטו

א. הרכב

קרקע אלפי ש"ח	בניינים ושיפורים אלפי ש"ח	כלי רכב אלפי ש"ח	ציוד מדעי אלפי ש"ח	מחשבים ותוכנה אלפי ש"ח	אוספים ויצירות אומנות אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח
1,260,192	5,739,204	135	37,285	9,410	1	7,046,227
-	136,345	299	45,259	7,003	-	188,906
1,260,192	5,875,549	434	82,544	16,413	1	7,235,133
-	-	-	-	427	-	118,521
-	111,718	7	6,369	2,077	-	139,390
-	116,147	79	21,087	2,504	-	257,911
-	227,865	86	27,456	13,909	1	6,977,222
1,260,192	5,647,684	348	55,088	8,983	1	6,927,706

עלות

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017
תוספות לשנה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

פחת נצבר

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017
פחת לשנה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

יתרה מופחתת
ליום 30 בספטמבר 2018

יתרה מופחתת
ליום 30 בספטמבר 2017

באור 9 - רכוש קבוע, נטו (המשך)

ב. הערכה מחדש לקרקעות ומבנים

1. בהתאם להוראות המעבר של תקן 9, בחרה האוניברסיטה לבצע הערכה מחדש של קרקעות ומבנים, ליום 1 באוקטובר 2016. להלן פירוט הנכסים אשר בגינם בוצעה הערכה מחדש האמור לעיל, ונתונים על שווים ההוגן למועד המעבר:

שווי הוגן ליום המעבר אלפי ש"ח	
2,471,388	קמפוס הר הצופים
2,419,847	קמפוס א. ספרא
28,646	המכון הבינאוניברסיטאי למדעי הים אילת
923,537	קמפוס עין כרם
858,818	קמפוס רחובות
60,890	קמפוס בית דגן
89,292	מעונות סטודנטים ברח' גואטמלה 7,9,11
56,696	מעונות סטודנטים ברח' שטרן 61,63
90	מחסן בירושלים - רח' ז'בוטינסקי
1,650	דירה ומחסן בירושלים - רח' נוה שאנן 29 א'
330	מחסנים בירושלים - רח' נוה שאנן 18
2,765	דירה ומחסן בירושלים - רח' בוסתנאי 11
1,054	דירה בירושלים - רח' קובובי 51
27	פרידמן סידי - פרדס בשדה ורבורג
561	דירה באילת - רח' אילות 33
589	דירה באילת - רחוב ששת הימים
3,009	בית אליהו אילת - רח' ביאליק 17 ירושלים
<u>6,919,189</u>	

2. שמאויות למדידת השווי ההוגן כאמור לעיל בוצעו ע"י שמאי מקרקעין חיצוניים בלתי תלויים - מר ברי צ'רניאבסקי ומר יוני צ'רניאבסקי.
3. עקרונות השמאות:

- א. הגישה השמאית שיושמה על מנת להעריך את שווים ההוגן של הנכסים לעיל הינה גישת השווי הפיסי (גישת העלויות) אשר לפיה מוערך שווי הקרקע כריקה בתוספת עלויות בניה ורווח יזמי. מגישה זו נגזרת שיטת החילוץ אשר על פיה מחולץ שווי הקרקע מהשווי הפיסי על ידי ניכוי רווח יזמי ועלויות בניה.
- ב. שווי הקרקע הוערך על ידי יישום הקווים המנחים של השמאי הממשלתי הראשי להערכת שווי קרקע למבני ציבור אשר כוללים על פי תקנות התכנון והבניה בין היתר גם מוסדות להשכלה גבוהה.
- על פי הקווים המנחים העדכניים של השמאי הממשלתי הראשי מאפריל 2008, נאמד שווי קרקע למבני ציבור לפי השימוש המספרי האלטרנטיבי בסביבתו הקרובה על ידי התאמות ראויות לשכירות ולאינטנסיביות השימוש.
- לפי קווים מנחים אלו שווי קרקע למבנה ציבור יאמד בגישת השוואה תוך הפעלת מקדמי הפחתה בגין שכירות וגמישות מועטה של שימושים, אינטנסיביות השימוש וזכויות בניה בלתי מנוצלות. בהמשך לכך, בוצעה הפחתה בשיעור 25% בגין שכירות וגמישות מועטה של שימושים והפחתה בשיעור 15% בגין אינטנסיביות השימוש.
- ג. בגין חלק מהקרקעות, אשר טרם חודשו חוזי החכירה מול רשות מקרקעי ישראל נכון ליום המאזן, בוצעה הפחתה של דמי החכירה המהוונים שצפוי שישולמו לרשות מקרקעי ישראל במסגרת הסכם החכירה העתידי לכשיחתם (ראה גם באור 14).

באור 10 - נדל"ן להשקעה, נטו

סה"כ אלפי ש"ח	נדל"ן, זכויות בנדל"ן ומטעים אלפי ש"ח	קרקע אלפי ש"ח	עלות
342,994	183,190	159,804	עלות ליום 1 באוקטובר 2017
363	46	317	תוספות השנה
(611)	(9)	(602)	גריעות השנה
342,746	183,227	159,519	עלות ליום 30 בספטמבר 2018
42,903	42,903	-	פחת שנצבר
9,441	9,441	-	פחת שנצבר ליום 1 באוקטובר 2017
52,344	52,344	-	פחת ליום 30 בספטמבר 2018
290,402	130,883	159,519	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018
300,091	140,287	159,804	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

באור 11 - זכאים ויתרות זכות

30 בספטמבר 2017 אלפי ש"ח	30 בספטמבר 2018 אלפי ש"ח	מלגות חברות ומוסדות (כולל צדדים קשורים) אחרים
18,367	17,610	
11,919	15,956	
29,136	41,028	
59,422	74,594	

באור 12 - נכסים נטו

א. יתרת נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה שיועדו על ידי האוניברסיטה

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
126,826	-	סכומים שהועברו מתקציבים לא מנוצלים
10,758	10,758	סכומים שיועדו לקרן תחזוקה
*60,919	-	סכומים שיועדו לפעילויות אקדמיות
198,503	10,758	

* ההכנסה זו נרשמה במסגרת הכנסות בגין שנים קודמות בשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 והיא נובעת מהעברה לתקציב הרגיל של תקציבים שנמצא כי לא הייתה קיימת לגביהם הגבלה חיצונית.

ב. יתרת נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית בגין מחקרים ופרויקטים מיוחדים

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
521,874	625,743	תוכניות מחקר
497,274	412,380	פרויקטים מיוחדים
2,209	2,353	אחרים
1,021,357	1,040,476	

באור 13 - הטבות לעובדים

א. הרכב הטבות לעובדים

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
143,978	146,311	מוצג במסגרת התחייבויות שוטפות
272,138	274,464	עובדים ומוסדות עבור ניכויים
		חלויות שוטפות בגין התחייבויות בשל פנסיה תקציבית
416,116	420,775	סה"כ

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
86,224	99,687	מוצג במסגרת התחייבות שאינן שוטפות
374,285	479,235	התחייבויות בגין פיצויי פיטורין (ג' להלן)
4,433,244	4,401,976	התחייבויות בגין הטבות לזכויות עובדים אחרות (ג' להלן)
		התחייבויות שהוכרו בגין פנסיה תקציבית, נטו *
4,893,753	4,980,898	סה"כ

* כולל מחוייבות בגין מענק שנים עודפות.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

1) התנועה בהתחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

סך ההתחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		נכס תוכנית - השתתפות ות"ת בתשלומי פנסיה (א) לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		שווי הוגן של נכסי תוכנית (ב) לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		מחויבות בגין פנסיה תקציבית לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,213,074	4,705,382	6,307,868	6,037,668	55,160	52,362	10,576,102	10,795,412	יתרה לתחילת השנה
443,121	142,301	16,667	-	(2,798)	4,393	456,990	*146,694	עלות שירות שוטף ושירות עבר עלויות ריבית
297,687	164,660	98,733	203,000			396,420	367,660	הפסדים / רווחים אקטואריים בגין מדידות מחדש** הטבות ששולמו
-	(46,441)	-	13,081	-	-	-	(33,360)	
(248,500)	(289,462)	(385,600)	(347,634)	-	-	(634,100)	(637,096)	
4,705,382	4,676,440	6,037,668	5,906,115	52,362	56,755	10,795,412	10,639,310	יתרה לסוף השנה
(272,138)	(274,464)							בניכוי חלויות שוטפות
4,433,244	4,401,976							מוצג במסגרת התחייבויות לזמן ארוך

* כולל 86,810 אלפי ש"ח בגין עלות שירות עבר.

** בשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 סכומים בגין מדידות מחדש כלולים במסגרת עלות שירות שוטף.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

(1) התנועה בהתחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

(א) תקבולים מהוונים לקבל בגין השתתפות ות"ת בפנסיה תקציבית (להלן - "השתתפות ות"ת")

במהלך שנת 2000/2001, חתמה האוניברסיטה על הסכמים עם הוועדה לתקצוב ולתכנון (ות"ת) ועם עובדי האוניברסיטה באשר למימון הפנסיות התקציביות. בהתאם להסכמים הנ"ל, כל העובדים אשר יחלו את עבודתם באוניברסיטה מה-1 ביולי 2000 ואילך, יצטרפו לקרן פנסיה חיצונית (במקום פנסיה תקציבית) וכן יחולו שינויים נוספים בתנאי ההעסקה של חברי הסגל האקדמי החדשים אשר שונים מאלו של העובדים הקיימים. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה מלאה בגין ההתחייבויות שנוצרו כתוצאה מההסכמים הנ"ל. כמו כן על פי ההסכם עם ות"ת, ות"ת תשתתף באופן חלקי במימון עלויות הפנסיות התקציביות עד תום המחויבות בגינה. התקבולים הצפויים בגין השתתפות ות"ת במימון הפנסיה התקציבית מהוונים על בסיס וקטור ריביות לטווח ארוך הזהה לוקטור הריביות לטווח ארוך אשר שימש לחישוב המחויבות האקטוארית לפנסיה התקציבית, תוך הנחת התפלגות אחידה לאורך השנה ובהתחשב בצפי התקבולים מות"ת לטווח הארוך ועד לסיום מחויבות האוניברסיטה לתשלומים במסגרת הסדר הפנסיה התקציבית של עובדיה וגמלאיה.

במאזן התחייבות האוניברסיטה בגין פנסיה תקציבית הוצגה בניכוי יתרה מהוונת של תקבולים צפויים מות"ת עבור השתתפות במימון הפנסיה התקציבית.

(ב) נכסים המיועדים לכיסוי המחויבות האקטוארית לפנסיה

החל משנת 2004, על פי חוק "התכנית להבראת כלכלת ישראל", העובדים הזכאים לפנסיה תקציבית מחויבים בהשתתפות בגינה. בשנת 2004 בשיעור 1% משכרם והחל משנת 2005 בשיעור 2% משכרם. בחוק ההסדרים לשנת 2007 נקבע שהחל מינואר 2007 יצברו סכומים אלו בחשבון נפרד על שם העובד וישמשו לתשלום הפנסיה לאותו עובד. האוניברסיטה מעבירה את הסכומים המנוכים משכרם של העובדים לקרן חיצונית על שם העובדים.

(2) הנחות אקטואריות

ההנחות האקטואריות העיקריות לגבי תוכניות להטבה מוגדרת למועד הדיווח הינן:

- א. שעורי התמורה מבוססים על השעורים שפורסמו בחוזר משרד האוצר לקרנות פנסיה מה-1 באוקטובר 2017.
- ב. שעורי העזיבות נקבעו על בסיס ניסיון העבר של האוניברסיטה בשעור של 0%.
- ג. שיעור עליית השכר הינו בהתאם להסכמים השונים הקיימים באוניברסיטה, תוך הבחנה בין אוכלוסיות העובדים השונות ובהתאם לשנות הוותק.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

(2) הנחות אקטואריות (המשך)

ד. שיעור ההיוון (הנומינאלי) מבוסס על תשואה של אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שיש להן משך חיים דומה למשך החיים של ההתחייבות ברוטו.

2017	2018	
3.5057%	3.6613%	שיעור היוון ביום 30 בספטמבר

(3) בהתאם לדוח האקטוארי תשלומי הפנסיה השנתיים הצפויים (כולל בגין התחייבות עתידית) בערכים שוטפים הינם כדלקמן (במיליוני ש"ח)

מיליוני ש"ח		
657	2019	
5,867	2020 - 2029	
4,117	2030 - 2039	
1,960	2040 - 2049	
691	2050 - 2094	

ג. עתודות בגין זכויות עובדים אחרות

יתרת עתודות ליום 30 בספטמבר 2018		יתרת עתודות ליום 1 באוקטובר 2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
99,687	26,012	(12,549)	86,224	עתודה לפיצויי פיטורין (1)
24,500	(889)	* -	25,389	פדיון ימי חופשה (2)
225,511	102,087	(10,380)	133,804	פדיון ימי מחלה (3)
229,224	30,499	(16,367)	215,092	זכויות בקרן קשרי מדע (4)
578,922	157,709	(39,296)	460,509	
	16,796			הפרשות אחרות
	174,505			
	(85,210)			עדכון עתודה לפדיון ימי מחלה שמוצג במסגרת הוצאות בגין שנים קודמות
	89,295			

* התשלומים בגין פדיון ימי חופשה כלולים בתשלומים השנה בגין פיצויי פיטורין.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. עתודות בגין זכויות עובדים אחרות (המשך)

- (1) פיצויי פיטורין מטופלים לפי מודל הסגירה.
 החל מיום 1 בינואר 1983, הבטחת זכויות הפנסיה ופיצויי פיטורין של הסגל האקדמי והמנהלי שאין לו מעמד של קביעות, נעשית באופן חלקי במסגרת קרנות פנסיה ופיצויים מוכרות. בנוסף לכך, האוניברסיטה מפרישה, לטובת העובדים בחלק מהדירוגים 1.25% מהשכר הפנסיוני של העובדים, שהחלו עבודתם לפני שנת 2004.
 במסגרת תנאי ההסכמים, על האוניברסיטה להעביר לקרנות הפנסיה והפיצויים או חברות הביטוח באופן שוטף, 8.33%-6% משכר העובדים על חשבון התחייבותה בגין פיצויי פיטורין. העברות אלו מכסות באופן חלקי בלבד את חבות האוניברסיטה בגין פיצויי פיטורין. הדוחות הכספיים כוללים הפרשה מתאימה בגין התחייבות זו.
 (2) מחויבות בגין פדיון ימי חופשה מטופלת לפי מודל הסגירה.
 (3) בהתאם להסכמי שכר בתוקף, זכאים עובדים הפרשים לאחר גיל 55 או במקרה של פטירה, לפיצוי חלקי בשל ימי המחלה שלא נוצלו. ההתחייבות מחושבת בהתאם למפתח של 6 או 8 ימים לכל 30 ימי צבירה ובכפוף לניצול ימי מחלה במהלך תקופת העבודה.
 (4) קרן קשרי מדע מיועדת לקידום קשרי המדע של חברי הסגל האקדמי הפעילים ולהרחבת ידיעותיהם המדעיות. זכויות אלו, הינן זכויות מוקנות, צמודות לדולר ארה"ב וניתנות להעברה לשאריו של העובד לאחר פטירתו.

ד. נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה בגין עתודות לזכויות עובדים

<u>אלפי ש"ח</u>	
5,165,891	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017
	בתוספת
306,961	עדכון התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו
157,709	עדכון עתודות לפיצויי פיטורין ולזכויות עובדים
<u>464,670</u>	
	בניכוי
46,441	רווח אקטוארי בגין התחייבות בגין פנסיה תקציבית
289,462	תשלומים בגין פנסיה תקציבית, נטו
39,296	תשלומים בגין זכויות עובדים
<u>375,199</u>	
<u>5,255,362</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

ה. הסכמי שכר

סגל אקדמי -
 בחודש דצמבר 2016 נחתם הסכם שכר קיבוצי בין ראשי האוניברסיטאות לבין אירגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות אשר במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי הפנסיה התקציבית של גמלאי הסגל האקדמי הבכיר שהעיקר מביניהם מעבר לפנסיה הצמודה למדד במקום הצמדה לשיעור עליית השכר בדרגה של העובד עובר לפרישתו. בסמוך לחתימה על ההסכם האמור לעיל נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין האוניברסיטה לארגון הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה אשר במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי הפנסיה לחברי הסגל האקדמי הבכיר שיפרשו לאחר 31 בדצמבר 2016 שעיקרם העמדת תוספת יוקר ב' על שיעור הצבירה לפנסיה והקטנת מענק שנים עודפות באופן כזה שסכום המענק שישולם לסגל אקדמי יעמוד על 65% מהמשכורת החודשית בגין כל שנה בין 30 ל 35 שנות ותק ו- 100% מהמשכורת בגין שנות ותק מעל 35 שנים. כמו כן לגמלאים שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2016 הופחתה הפנסיה בשיעור 2.75% תמורת קבלת תוספת יוקר ב' בשיעור מלא.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ה. הסכמי שכר (המשך)

סגל מנהלי - בעקבות הנחיית הממונה על השכר מחודש מאי 2016 להעמדת תוספת יוקר ב' בשיעור הצבירה לפנסייה תקציבית הושגו הבנות בין הממונה על השכר לוועד הסגל המנהלי לפיהן עובדים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2017 לא זכאים לתוספת מעבר לשיעור הצבירה.

בחוודש ינואר 2019, לאחר תאריך המאזן, הסתיים הליך גישור בין הסגל המנהלי והאוניברסיטה, כאשר ההשלכות של ההסכם ישפיעו בשני מישורים נוספים על העובדים הפעילים: הפחתת צבירת אחוזי הפנסייה כך שצבירה מלאה תהיה רק לאחר 35 שנה, וכן זכאות בשיעורים נמוכים יותר למענק שנים עודפות לגבי עובדים פעילים אשר צברו נכון ליום 31 בדצמבר 2018, בין 30 ל- 35 שנות ותק באוניברסיטה. לגבי עובדים פעילים אשר צברו נכון ליום 31 בדצמבר 2018 עד 30 שנות ותק, יחול תשלום מענק שנים עודפות לפי הוראות חוק הגמלאות בלבד, כלומר מענק בגובה 100% על כל שנת שירות עודפת מעל 35 שנה. השפעת השינויים באחוזי הצבירה לפנסייה ובגין הפחתת מענק שנים עודפות תתבטא בהקטנת החבות האקטוארית בהיקף של כ- 16 מיליון ש"ח. בנוסף תחול הפחתה בקצבת הגמלאים שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2016 ומקבלים תוספת יוקר בשיעור מלא. שיעור ההפחתה יהיה 6%-2.75% ויעשה באופן מדורג בשנים 2019 ועד 2024. השפעת שינוי זה תתבטא בהקטנת החבות האקטוארית בהיקף של כ- 196 מיליון ש"ח.

באור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

- (1) בין האוניברסיטה לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן - הרשות) התעוררה מחלוקת בקשר לערך הקמפוס בהר הצופים לשם קביעת דמי החכירה בגינם. בין הצדדים, נקבע מנגנון לקביעת ערך הקמפוס לעניין הנייל לתקופה שלאחר ה- 30 בספטמבר 2003, אך טרם נערכו החישובים הסופיים. דרישת החוב שהתקבלה באוניברסיטה עבור דמי החכירה עד לשנת 2018 הינה על סך של כ- 3.5 מיליון ש"ח. האוניברסיטה מצידה שילמה את דמי החכירה לשנים 2013-2018 על פי חישוביה. הצדדים סיכמו על ניהול הליך בוררות להכרעת המחלוקת לעיל. הליך זה טרם החל.
- (2) קיימת מחלוקת בין האוניברסיטה לעיריית ירושלים בגין גובה דרישות תשלום מסים עירוניים לתקופה מיום 1 בינואר 2012 ועד ליום 31 בדצמבר 2018. האוניברסיטה משלמת באופן שוטף את הסכום שאינו שנוי במחלוקת.
- (3) כנגד מספר מוסדות ובכללם האוניברסיטה וחברה בת שלה הוגשה תביעה, ע"י נאמן נכסי הפירוק של חברת ברנרד ל. מייזוף (להלן- התובע), לפיה קיבלו האוניברסיטה והחברה הבת, מעמותת ישעיה הורוויץ (להלן- העמותה), כספים שלא כדין בסך של כ- 140 מיליון ש"ח (כ- 36 מיליון דולר). לטענת התובע, העמותה, האוניברסיטה העברית והחברה הבת שלה היו מודעות או שהיו צריכות להיות מודעות לכך שמדובר בכספים שהועברו שלא כדין ולכן עליהן להשיב כספים אלו. לדעת האוניברסיטה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התביעה להתקבל נמוכים ולכן לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים בקשר לתביעה זו.
- (4) ביום 23 בדצמבר 2018, לאחר תאריך המאזן, נתקבלה דרישה מעיריית ירושלים לחיוב בגין היטלי סלילה ופיתוח בגין נכסי קמפוס האוניברסיטה בהיקף של כ- 128 מיליון ש"ח. בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, הדרישה איננה מהווה דרישת חוב כדין בשלב זה, ולכן לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים בהקשר לדרישה זו.
- (5) בשנת 2015 נתקבלה דרישה מעיריית רחובות לתשלום היטלי פיתוח בסכום של כ- 15 מיליון ש"ח. הדיון נמצא בהליך גישור. הליך הגישור טרם החל.
- (6) הנהלת האוניברסיטה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, כללה הפרשה בדוחות הכספיים בסכום שלדעתה מספק כיסוי לתביעות האמורות לעיל ולתביעות נוספות שעלו במהלך פעילותה השוטפת.

באור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. הסכם מול הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)

ביום 28 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין האוניברסיטה לות"ת (להלן - "ההסכם"), במטרה להבטיח איזון תקציבי שיוביל לחיזוק המצוינות האקדמית והמנהלית של האוניברסיטה, ולאפשר לה יציבות פיננסית בטווח הארוך. על פי ההסכם, תמיכת המדינה הצפויה בתקציב השוטף של האוניברסיטה במסגרת ההסכם זה תעמוד על 100 מיליון ש"ח בממוצע לשנה, במשך כ- 10 שנים (להלן - "תקופת התכנית"), המהווים תוספת של 70 מיליון ש"ח בהשוואה לשנת הבסיס, וסה"כ כ- 700 מיליון ש"ח נוספים, וזאת במקביל לצעדי התייעלות, חיסכון וצמיחה מצד האוניברסיטה. מטרת התכנית הינה כי עד סוף התקופה האוניברסיטה תוכל להעמיד תקציב שוטף מאוזן ללא כל תמיכה ייחודית.

להלן עקרונות תכנית ההבראה אשר גובשו במסגרת ההסכם (להלן - "התכנית"):

(1) סגירת הגרעון המבני השוטף

האוניברסיטה התחייבה לנקוט בצעדים הכוללים חסכון בעלויות שכר ורכש והגדלת מקורות הכנסה שיביאו להתייעלות בהיקף של כ- 90 מיליון ש"ח בממוצע לשנה, ובסה"כ כ-900 מיליון ש"ח במהלך תקופת התכנית. בנוסף התחייבה האוניברסיטה שבכל שנת תקציב בתקופת התכנית, ביצוע בפועל של התקציב השוטף שאושר על ידי הוועד הפועל יהיה מאוזן ללא גרעון.

(2) סגירת ה"גרעון הצבור"

"הגרעון הצבור" כהגדרתו בהסכם - מחויבויות לגורמים חיצוניים כולל מחויבויות שכר, מחויבויות לגורמים פנימיים ומחויבויות נוספות אשר אינן באות לביטוי בדוחות הכספיים של האוניברסיטה. האוניברסיטה התחייבה לסגור את הגרעון הצבור המסתכם לכ - 1.8 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2016, בתוך עשור וזאת בין היתר באמצעות מימוש נכסים שאינם משמשים לפעילות אקדמית. בנוסף, התחייבה האוניברסיטה להעמדת בטוחות ממקורות אחרים להבטחת ההתחייבויות. נכון לתאריך המאזן הופקדו בחשבונות בנק יעודיים סך של כ- 69 מיליון ש"ח בהתאם להסכם. סכומים אלו כוללים במסגרת סעיף פקדונות ויתרות בבנקים.

(3) עמידה ביעדי מערכת ההשכלה הגבוהה

במסגרת היעדים הלאומיים שהוצבו למערכת ההשכלה הגבוהה, התחייבה האוניברסיטה לפעול באופן אינטנסיבי לעמידה במטרות לאומיות, כגון הגדלת מספר הסטודנטים במקצועות עתירי ידע, הגדלת מספר הסטודנטים בני המיעוטים ומהחברה החרדית.

(4) שינוי מבנה תאגידי

עד לחודש יוני 2019, האוניברסיטה מתחייבת לנקוט צעדים לשינוי המבנה התאגידי של האוניברסיטה, וזאת בין היתר במטרה לחזק את אפקטיביות הפיקוח של הוועד המנהל על הנהלת האוניברסיטה.

(5) בקרה ואכיפה

הוקמה ועדה מטעם הות"ת שתפקידה לפקח אחר ביצוע תכנית זו באמצעות פגישות עם הנהלת האוניברסיטה. בנוסף, האוניברסיטה מינתה ועדה פנימית מטעם הוועד המנהל לליווי יישום התכנית. תמיכת המדינה, כאמור לעיל, מותנית בעמידת האוניברסיטה בכלל אבני הדרך המנויות בתכנית זו. בחודש ינואר 2019, דיווחה הנהלת האוניברסיטה לוועדה מטעם הות"ת על עמידה בהסכם ההבראה נכון לשנת תשע"ח.

באור 15 - הקצבות מהוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,081,621	1,075,810	השתתפות ישירה
42,143	42,143	הקצבות מקבילות
50,319	45,315	מלגות ואחרות
6,174	13,988	השתתפות מיוחדת
4,045	1,640	הקצבות למחקר
80,972	85,863	הקצבות שונות
335,081	589,134	השתתפות ברכיבי פנסיה תקציבית, הבראה והתייעלות*
1,600,355	1,853,893	
		הוסף -
128,519	-	השתתפויות נוספות מות"ת שאושרו לאחר תאריך
-	19,000	המאזן
		איזון פיננסי, בהתאם להסכם
		בניכוי -
385,600	347,634	השתתפות בפנסיה התקציבית
-	128,519	הכנסות שנרשמו בשנה קודמת
14,614	14,166	העברה של הקצבות מקבילות לצדדים שלישיים
75,522	77,271	העברה לצדדים שלישיים
4,378	2,397	העברה למחקרים ופרויקטים מיוחדים
5,772	3,886	העברה לפרויקט פיתוח
485,886	573,873	
1,242,988	1,299,020	

* סכום זה כולל 113 מיליון ש"ח של תמיכה ייעודית בהתאם להסכם (ראה ביאור 14ב).

באור 16 - תרומות מאגודות הידידים ואחרים

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,407	4,844	תרומות מישראל
124,364	131,722	תרומות מחו"ל
126,771	136,566	

באור 17 - הכנסות מסטודנטים

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2017	2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
193,575	188,893
15,666	16,646
2,558	2,357
43,798	50,733
5,320	5,248
11,161	11,671
272,078	275,548

א. ההרכב

שכר לימוד רגיל, ראה ב' להלן
שכר לימוד תלמידי חו"ל
דמי רישום
מעונות
מכינה אקדמית
אחרות

ב. פירוט הכנסות משכר לימוד רגיל

110,073	107,972
51,069	49,492
32,433	31,429
193,575	188,893

תואר ראשון
תואר שני
אחר

באור 18 - הוראה ומחקר ושירותי עזר

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר				
2017		2018		
סה"כ אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח	ציווד, ריהוט וספרים אלפי ש"ח	הוצאות שוטפות אלפי ש"ח	שכר ונלוות אלפי ש"ח
1,075,827	1,092,250	40,655	277,736	773,859
176,150	176,280	22,419	75,249	78,612
446,846	442,121	97,770	228,530	115,821
60,280	52,875	5,878	5,206	41,791
1,759,103	1,763,526	166,722	586,721	1,010,083

תקציב רגיל
תקציבים סגורים
תקציב מחקר
תקציבים אחרים

באור 19 - שירותים ומלגות לסטודנטים

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			
2017	2018		
סה"כ אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח	הוצאות	
		שוטפות אלפי ש"ח	שכר ונלוות אלפי ש"ח
26,713	28,273	28,273	-
114,340	111,999	111,999	-
41,378	42,301	20,763	21,538
18,320	18,407	12,359	6,048
200,751	200,980	173,394	27,586

פטור משכר לימוד
מלגות, מענקים ופרסים
דיקן הסטודנטים
אחרים

באור 20 - הוצאות ישירות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			
2017	2018		
סה"כ אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח	הוצאות	
		שוטפות אלפי ש"ח	שכר ונלוות אלפי ש"ח
40,697	50,606	19,913	30,693
1,726	631	392	239
7,062	6,515	6,515	-
49,485	57,752	26,820	30,392

תקציב רגיל
תקציבים סגורים
תקציבים אחרים

באור 21 - ריכוז הוצאות שכר

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2017	2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
855,649	879,138
116,274	118,958
156,288	160,934
65,801	157,709
12,723	16,796
1,206,735	1,333,535

משכורות ברוטו
מיסי מעביד
הוצאות סוציאליות
עדכון עתודות לזכויות עובדים בעת פרישה
הפרשות אחרות

באור 22 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
58,290	63,619	שכר ונלוות
15,908	14,022	שכר דירה ואחזקה
1,154	1,316	אחזקת ושכירות כלי רכב
775	671	דואר, טלפון ותקשורת
7,555	5,475	צרכי משרד והדפסות
861	835	אש"ל, כיבודים ונסיעות
4,713	5,438	שירותים מקצועיים
3,155	1,710	מסים ואגרות
10,828	10,072	אחרות
103,239	103,158	

באור 23 - הוצאות מימון, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(8,109)	6,175	הוצאות (הכנסות) מעסקאות הגנה על שערי מט"ח, נטו
(1,239)	(617)	הכנסות ריבית מפיקדונות
(41,007)	14,916	הפרשי הצמדה ושער בגין יתרות מאזניות צמודות מדד או מט"ח
875	4,682	הוצאות בנקאיות
297,687	164,660	עלות ריבית בגין מחויבות אקטוארית בניכוי הכנסות ריבית בגין השתתפות ות"ת
248,207	189,816	

באור 24 - עסקאות עם צדדים קשורים

האוניברסיטה מבצעת עסקאות עם חברות בנות שלה וצדדים קשורים אחרים, שעיקרן חיובים על ידי האוניברסיטה לתקורה על חשבון מחקר ופרויקטים מיוחדים, השכרת מבנים, החזרי עלויות שכר, ריבית וחיובים שונים אחרים.

באור 25 - השוואה לתקציב (בלתי מבוקר)

א. ההרכב

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018	
תקציב	ביצוע תקציבי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,644,283	1,646,654
137,192	136,566
290,219	275,548
5,215	6,750
197,683	165,103
700,967	700,967
2,975,559	2,931,588
1,864,965	1,792,905
188,175	200,980
637,558	654,660
58,259	52,059
-	-
70,163	48,514
2,819,120	2,749,118
156,439	182,470
90,004	103,158
40,016	39,822
24,440	24,816
154,460	167,796
1,979	14,674
(2,358)	(14,088)
(379)	586

מחזור הפעילויות

הקצבות מהוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)
תרומות מאגודות הידידים ואחרים
הכנסות מסטודנטים
הכנסות מתמלוגים ורשיונות, ביצוע מחקרים ומתן שירותים
הכנסות אחרות
סכומים ששוחררו מנכסים נטו שהוגבלו לפעילויות

עלות הפעילויות

הוראה ומחקר ושירותי עזר
שירותים ומלגות לסטודנטים
הוצאות בגין פנסיה תקציבית
עדכון עתודות לזכויות עובדים והפרשות אחרות
הוצאות פחת והפחתות
הוצאות ישירות אחרות

הכנסות נטו מפעילויות

הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות גיוס תרומות
הוצאות פרסום ושיווק

הכנסות נטו לפני מימון

הוצאות מימון, נטו

הכנסות נטו (גרעון) לשנה

ב. התקציב אושר על ידי הוועד הפועל ביום 6 בנובמבר 2017.

ג. סכום התקציב השנתי נגזר מתוך תקציב מאושר רב שנתי לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית.

באור 26 - השוואה לדוח ביצוע (בלתי מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 אלפי ש"ח	
(227,309)	גירעון לשנה - לפי דוח על הפעילויות
14,916	הפרשי שערודך בגין יתרות מאזניות צמודות
(4,569)	ביטול עיסקאות הדדיות עם הקרנות הצמיתות
2,529	ביטול חלקנו בהוצאות רגילות נטו של תאגידים מוחזקים
85,210	ביטול הוצאות שנים קודמות
2,725	קיטון בהפרשות למשפטיות
15,344	עדכון הפרשות שכר
(18,804)	גידול בחסכונות חוקרים, נטו
139,390	פחת והפחתות
21,892	עדכון עתודה לפנסיה, נטו
(30,738)	סכומים שיועדו על ידי האוניברסיטה ששימשו לרכוש קבוע
<u>586</u>	עודף תפעולי שוטף בתקציב הרגיל לפי דוח ביצוע לתשע"ח